

m.remissvar@regeringskansliet.se

CC: m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

Livsmedelsverkets yttrande över remiss från regeringskansliet angående hållbar användning av växtskyddsmedel, dnr M2022/01516

Sammanfattning

Livsmedelsverket ställer sig generellt positivt till förslaget ambitioner. Förslaget påverkar inte Livsmedelsverket direkt, utan har sin tyngdpunkt på åtgärder på användningssidan. Livsmedelsverket har därmed främst övergripande synpunkter.

Förslaget krav på statistik och lägesrapporter mm, inkl tillgängliggörande av information, bedöms ha en positiv inverkan på Livsmedelsverkets arbete inom områdena hållbar livsmedelskonsumtion och försörjning med säker mat. Verket konstaterar samtidigt att förslaget medför stora administrativa bördor samt att Sverige redan har en relativt sett låg användning av växtskyddsmedel jämfört med många andra medlemsstater – men dessa frågor hamnar primärt utanför Livsmedelsverkets område.

Generella synpunkter

Livsmedelsverkets uppdrag är att verka för att Sveriges konsumenter ska ha tillgång till säkra livsmedel och säkert dricksvatten. Inom området resthalter av växtskyddsmedel säkerställs konsumentens säkerheten i första hand genom att Efsa (European Food Safety Authority) med stöd av medlemsstaterna utvärderar de substanser inkl de resthalter som är aktuella, utifrån dataunderlag inkl resthaltsunderlag som redovisas av de företag som ansöker om att få substanser och preparat godkända. Kraven är högt ställda. Behöriga myndigheter i medlemsstaterna kontrollerar sedan att krav och regler följs, bl a genom provtagning och analys av resthalter i livsmedel.

Förslaget syftar till att uppnå en hållbar användning av växtskyddsmedel, bl a genom att minska användningen av och riskerna med kemiska bekämpningsmedel.

2022-10-28

Dnr 2022/02816
Saknr 1.1.3

Användningen i sig ligger utanför Livsmedelsverkets ansvarsområde, men verket konstaterar att den statistik och de lägesrapporter som föreslås (kap III och IV) kommer att ge värdefull och transparent information i Livsmedelsverkets arbete med hållbar livsmedelskonsumtion, samt bidra till mer precisa underlag för verkets styrmedel i dessa frågor. Genom kravet på offentliggörande (t ex art 15) ges tillgång till uppgifter som idag saknas. Denna statistik över insatsvaror ger även grund för bedömning av beroenden av externa funktioner och av sårbarheter, och bidrar därmed till verkets övriga uppdrag inom försörjning med säker mat. Livsmedelsverket konstaterar samtidigt att kraven på rapportering medför stora administrativa bördor, men Livsmedelsverket bedömer att de kraven inte faller inom Livsmedelsverkets område.

Vidare noterar Livsmedelsverket kravet på en 50%-ig minskning av användningen av växtskyddsmedel till år 2030, samtidigt som Sverige redan har en relativt sett låg användning jämfört med många andra medlemsstater. Frågan om detta är rimligt eller ej hamnar utanför Livsmedelsverkets område. Det kan dock vara värt att notera att den här minskningen skulle kunna försvåra målet i livsmedelsstrategin med en ökad inhemsk livsmedelsproduktion.

Art 18 ger möjlighet till användning av kemiska växtskyddsmedel i känsliga områden under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda. Villkor 3a anger att det måste finnas en bevisad allvarlig och exceptionell risk för spridning av karantänskadegörare eller invasiva främmande arter. Det är viktigt att man vid allvarliga situationer kan medge undantag från förbudet, men här bör förtydligas vad som avses med en bevisad allvarlig och exceptionell risk. Detta ger annars utrymme för tolkningar.

Beslut i detta ärende har fattats av

Annica Sohlström

Niklas Montell